માનવી જીવનનું આધ્યાત્મિકરણ કરીને ઈશ્વરી રાજ્યની સ્થાપના માટે સનાતન સંસ્થા વચનબદ્ધ છે !

(સંદર્ભ : પાનું ૮ - સનાતન સંસ્થા...)

સનાતન સંસ્થા

ધર્મનિષ્ઠ લોકો માટે એક દીવાદાંડી !

વિશ્વ આખામાં વર્તમાન સમયમાં સંસદીય લોકતંત્ર, અધ્યક્ષીય લોકતંત્ર, રાજતંત્ર, અધિનાયકવાદ વગેરે જેવી શાસનપ્રણાલીઓ કાર્યરત છે. તેવી સ્થિતિમાં પણ આપણી સમક્ષ આદર્શરૂપ પ્રણાલી છે 'પિતૃતંત્ર'ની અથવા 'રામરાજ્ય'ની મનુષ્ય જીવનની સર્વ વસ્તુઓનું અધ્યાત્મીકરણ કરીને સત્ત્વગુણ અધિષ્ઠિત રામરાજ્ય અર્થાત જ ઈશ્વરી રાજયની સ્થાપના કરવા હેતુ સનાતન સંસ્થા કટિબદ્ધ છે.

સંસ્થાપકનો પરિચય

પ.પૂ. ડૉ. જયંત બાળાજી આઠવલેજીએ આંતરરાષ્ટ્રીય સ્તરે સંમોહન ઉપચાર તજ્જ્ઞ તરીકે સંશોધનો કર્યા. દરેક વ્યક્તિના જીવનમાં અધ્યાત્મનું મહત્ત્વ રહેલું છે, એ જાણ્યા પછી સમાજ અધ્યાત્મ તરફ વળવા પ્રવૃત્ત થાય તે માટે ૧૯૯૦ માં તેઓશ્રીએ સનાતન સંસ્થાની સ્થાપના કરી. તેઓશ્રી સનાતન સંસ્થાના માધ્યમ દ્વારા હિંદુ સંગઠન, રાષ્ટ્રરક્ષણ અને ધર્મજાગૃતિ માટે પ્રયત્નશીલ એવા સાધકોને માર્ગદર્શન કરીને તેમની સાધનાને યોગ્ય દિશા ચીંધવાનું કાર્ય કરી રહ્યા છે.

સંસ્થાના નામનો અર્થ

'નિત્ય નૂતનઃ સનાતનઃ'. અર્થાત્ જે નિત્યનૂતન છે, ચૈતન્યમય છે, જે કયારેય પુરાણું થતું નથી, તે સનાતન છે. સનાતન સંસ્થા એટલે એવી સંસ્થા કે જે વિશ્વના સર્વ ધર્મો તથા પંથોના સાધકોની આધ્યાત્મિક ઉન્નતિ હેતુ કાર્યરત એવી ચૈતન્યમય સંસ્થા.

સંસ્થાના કાર્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ

સંસ્થાના કાર્યનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય છે, જિજ્ઞાસુઓને અધ્યાત્મનો શાસ્ત્રીય પરિભાષામાં પરિચય કરાવી આપવો અને સાધકોને ઈશ્વરપ્રાપ્તિનો માર્ગ ચીંધવો. તેમજ 'સમાજસહાય્ય, રાષ્ટ્રરક્ષણ અને ધર્મજાગૃતિ' દ્વારા ઈશ્વરી રાજ્યની સ્થાપના કરવા હેતુ કાર્ય કરવું. આ ઉદ્દેશ્યોને પૂર્ણ કરવા હેતુ સનાતન સંસ્થાએ તેના વિવિધ વિભાગો દ્વારા કાર્ય કરવાનું શરૂ કરી દીધું છે.

ધર્મની છિન્નભિન્ન થયેલી સ્થિતિને વ્યવસ્થિત કરવા હેતુ વિનામૂલ્ય સત્સંગ

હાલના સમયમાં ધર્મની સ્થિતિ સંપૂર્ણતઃ છિન્નભિન્ન થઈ ચૂકી છે. વિશ્વને ગુરુ-શિષ્યની પરંપરાથી પરિચિત કરાવનારા સનાતન ધર્મ વિશે અર્થાત હિંદુ ધર્મ વિશે, સ્વયંને હિંદુ કહેવડાવનારા જનમથી હિંદુ એવા લોકોમાં પણ પરાકોટિનું અજ્ઞાન રહેલું છે. જયા સ્વયંને હિંદુત્વવાદી કહેવડાવનારા એવા અનેક લોકોને પોતે 'હિંદુત્વના જતન માટે કાર્ય કરી રહ્યા છે', એવું કહેતી વખતે ઈશ્વરના અસ્તિત્વનો અનુભવ કરવાનું તો દુર રહ્યું, તેમને ઈશ્વરમાં માનવાનું પણ આવશ્યક લાગતું નથી, ત્યાં અન્ય લોકોને શું કહેવું ? આ કારણસર અનેક લોકો ગુરુ, શિષ્ય, દેવી-દેવતાઓ તથા તેમના સંબંધિત ગ્રંથો પર મનફાવે તેવી ટીકા-ટિપ્પણી કરવામાં ગૌરવ અનુભવતા હોય છે. ત્યાગ કરવાનું શીખવીને માયાનું આકર્ષણ ઓછું કરીને ઈશ્વર પ્રાપ્તિનો માર્ગ ચીંધનારી ગુરુ-શિષ્ય પરંપરાને બદલે ''બીમારી દૂર કરી આપું છું' ધનલાભ કરી આપું છું,' વગેરે જેવા પ્રલોભનો દાખવીને અવળા જ માર્ગે દોરી જનારા પંથો દ્વારા આવા જનમથી હિંદુ એવા લોકોને યોગ્ય સાધના માર્ગથી વિમુખ કરવામાં આવી રહ્યા છે. ભારતની રાજસત્તા પણ પ્રાપ્ત થઈ શકે તે રીતે સનાતન ધર્મના મૂળમાં કુઠારાઘાત કરવામાં આવી રહ્યા છે. એવા દુર્બળ હિંદુઓને નષ્ટ કરવાની યોજનાઓ બનાવીને ઈસ્લામ અને ઈસાઈ ધર્મીઓ તે દિશામાં નક્કર કૃતિ પણ કરી રહ્યા છે. એવી સ્થિતિમાં 'ધર્મ શિક્ષણ પ્રદાન કરવું અને ધર્મજાગૃતિ કરવી' ખૂબ જ આવશ્યક છે.

આ હેતુસર સનાતન સંસ્થાના માધ્યમથી દર અઠવાડિયે ગામેગામ વિનામૂલ્ય સત્સંગ આયોજિત કરવામાં આવે છે. હાલમાં ૭ દેશોમાં તથા ૧૨ ભાષાઓમાં ધર્મશિક્ષણ પ્રદાન કરનારા એવા ૧૫૦૦ થી અધિક સત્સંગો આ સંસ્થાવતી આયોજિત કરવામાં આવી રહ્યા છે.

દશ્ય-શ્રાવ્ય તબકડી (સી.ડી.) દ્વારા ઘરે બેઠાં ધર્મસત્સંગ !

સત્સંગમાં રજૂ કરવામાં આવતા વિષયોની હવે દશ્ય શ્રાવ્ય તબકડીઓ (સીડી) પણ ઉપલબ્ધ છે. કોઈપણ જિજ્ઞાસુ વ્યક્તિ આ તબકડીઓ ખરીદી લઈને હવે ઘરે બેઠાં સત્સંગ પ્રાપ્ત કરી શકે છે. તેમજ તેમાં જણાવ્યા અનુસાર ધર્મનું આચરણ કરી શકે છે. તહેવાર, વ્રત તથા ઉત્સવ ઊજવવાની યોગ્ય પદ્ધતિ અને સંબંધિત શાસ્ત્રની જાણકારી પ્રદાન કરનારી' 'વિશેષ સનાતન ધર્મસત્સંગ'ની તબકડીઓ પણ સનાતનની રચના છે.

સનાતનની ગ્રંથસંપદા

સત્યયુગથી માંડીને અત્યાર સુધી જે ઉપલબ્ધ નહોતી એવી જ્ઞાન વિષયક અમૂલ્ય ગ્રંથ સંપદા; ૧૦ વર્ષોમાં ૧૩ ભાષાઓમાં ૩૯૦ થી પણ અધિક ગ્રંથ-લઘુગ્રંથોની ૨૪ લાખથી પણ અધિક નકલો : સમર્થ રામદાસજીએ કહ્યું છે, કે 'જેનું અધ્યયન કરવાથી સાધકનો પરમાર્થ વૃદ્ધિંગત થાય છે, જેનાથી પશ્ચાતાપ થયા પછી મન શુદ્ધ થાય છે, જેનાથી ભક્તિની સાધના કરવી જોઈએ' એવું મનઃપૂર્વક લાગવા માંડે છે, એ જ વાસ્તવિક અર્થમાં ગ્રંથ છે.' આ જ ઉદ્દેશ્ય ધ્યાનમાં રાખીને સનાતને પણ અનેક ગ્રંથો પ્રકાશિત કર્યા છે. કેવળ ૧૦ વર્ષોમાં ૧૩ ભાષાઓમાં ૩૯૦ થી પણ અધિક એવા ગ્રંથો-લઘુગ્રંથોની ૨૪ લાખથી અધિક નકલો સનાતને પ્રકાશિત કરી છે. ઈશ્વરી કૃપાના ફળ સ્વરૂપે સનાતનના ૩૦ થી પણ અધિક એવા સાધકોને દુર્લભ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થઈ રહ્યું છે.

આસુરી શક્તિઓ વિશે સંશોધન : સમાજના દુર્જનોનો નાશ કરીને ઈશ્વરી રાજ્યની સ્થાપના કરવાના ધ્યેયને પામવા કરવા માટે સનાતન સંસ્થા કાર્યરત છે, તેથી આસુરી શક્તિઓ સનાતનના સાધકોને પીડા આપી રહી છે. પ.પૂ. ડૉ. આઠવલેજીએ અને તેમના માર્ગદર્શન અનુસાર સનાતનના 'સૂક્ષ્મ વિભાગ'ના સાધકો નામસ્મરણ તેમજ આધ્યાત્મિક ઉપાય કરીને સાધકોને થતી પીડા સામે રક્ષણ પ્રદાન કરે છે. (જુઓ પાનું ૧૧)

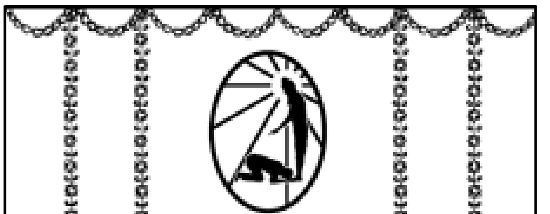

ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ ૨૦૦૮ ના અવસર પર વિશેષ લેખ

ગુરુ

ie Meyomle DeOekeâejŠ mÙeele ® Meyomleevvejeoekeâ ~
DeOekeâejevejeOeIJeele ie® Fele DeeYeOeeÙele ~~

'ગુ'કાર એટલે અજ્ઞાનરૂપી અંધકાર અને 'રુ'કાર એટલે તે અંધકારનો નાશ કરનાર જ્ઞાનરૂપી તેજ; માટે ગુરુ એટલે અજ્ઞાનરૂપી અંધકાર દૂર કરનાર છે.

ગુરુકૃપાયોગ

કૃપા એ શબ્દ કૃપ્ આ ધાતુથી બન્યો છે. કૃપ્ એટલે દયા કરવી અને કૃપા એટલે દયા, કરુણા, અનુગ્રહ અથવા પ્રસાદ. ગુરુકૃપાના માધ્યમમાંથી જીવ શિવ સાથે જોડાઈ જવો, એને ગુરુકૃપાયોગ કહેવાય છે.

ગુરુકૃપાયોગનું મહત્ત્વ

જુદા જુદા યોગમાર્ગોથી સાધના કરવામાં અનેક વર્ષો વ્યર્થ ન જવા દેતા, એટલે આ બધા માર્ગોને એક બાજુમાં મૂકીને, ગુરુકૃપા જલદી કેવી રીતે પ્રાપ્ત કરવી તે ગુરુકૃપાયોગમાં સાધક શીખે છે. તેથી તેની આ માર્ગે ઝડપી ઉન્નતિ થાય છે.

ગુરુકૃપાનું મહત્ત્વ

'બુદ્ધિથી નિર્ગુણ સમજાય છે અને પ્રીતિથી સગુણ સમજાય છે. અર્થાત્ આ બુદ્ધિ એટલે શાસ્ત્રાભ્યાસથી આવેલા બુદ્ધિનું સૂક્ષ્મત્વ. આ બુદ્ધિને કારણે અનાદિ ભ્રમ નષ્ટ થાય છે. 'હું બ્રહ્મથી જુદો છું', એવો દરેકને જીવદશાના આરંભથી જ ભ્રમ (વિપરીત જ્ઞાન, ગેરસમજુતિ) હોય છે. એને અનાદિ ભ્રમ આ સંજ્ઞા છે. આગળ શાસ્ત્રાભ્યાસ કર્યા બાદ 'હું બ્રહ્મથી જુદો નથી' તે બુદ્ધિથી સમજાય છે; પરંતુ આગળ 'હું બ્રહ્મથી જુદો નથી, પછી મને તેવી અનુભૂતિ શા માટે થતી નથી ?', એવો ભ્રમ ઉત્પન્ન થાય છે. આ ભ્રમને ઉદ્ભવ હોવાથી, એને આદિ ભ્રમ આ સંજ્ઞા છે. આદિ ભ્રમ શ્રી ગુરુકૃપાથી જ નષ્ટ થાય છે. શ્રી ગુરુકૃપાથી, એટલે સત્સંગમાં આવેલા સગુણના પ્રેમથી અને સગુણની ભક્તિથી તેના પ્રેમને સ્પર્શ થયા બાદ, એટલે કે પ્રેમનું નિરપેક્ષ પ્રીતિમાં રૂપાંતર થયા બાદ સગુણનો આકાર જ નષ્ટ થાય છે. તે કારણે સાપેક્ષ જ્ઞાનથી થનાર સગુણ એટલે સાકાર અને નિર્ગુણ એટલે નિરાકાર આ સમજાણ નષ્ટ થાય છે. સાપેક્ષ જ્ઞાનનું રૂપાંતર નિરપેક્ષ જ્ઞાનમાં થવાથી સગુણ-નિર્ગુણ, સાકાર-નિરાકાર આ ભેદ રહેતો નથી. સાપેક્ષ જ્ઞાન એ સાચું જ્ઞાન હોત તો તેની સમજાણ જ નષ્ટ ન થઈ હોત. આ સાપેક્ષ જ્ઞાનની સમજાણ, એટલે કે પ્રત્યય, એનેજ આદિ ભ્રમ કહેવાય. સગુણ ભક્તિ શરૂ કર્યા બાદ જ્યારે સાક્ષાત્ સગુણ સાક્ષાત્કાર થાય છે, ત્યારે જ નિર્ગુણનું (બુદ્ધિજન્ય) જ્ઞાન દૂર થાય છે અને 'હું બ્રહ્મ છું', એવી તેને અનુભૂતિ થાય છે; માટે જ બધા સંતોએ નિર્ગુણને વાચ્યાંશ અને સગુણને લક્ષ્યાંશ કહ્યું છે. વાચ્યાંશ એટલે વાણી દ્વારા બોલવાનો વિષય, પણ લક્ષ્યાંશ એટલે જેની પ્રાપ્તિ માટે પ્રયત્ન કરવાના તે લક્ષ્યનો, ઈશ્વરનો અંશ. સત્સંગ ન મળવાથી વિદ્વાનોને આ સમજાતું નથી. સંત તુકારામ મહારાજના અભંગની પોથીઓ ડૂબાડનાર રામેશ્વર ભટ્ટ તેમની કૃપાથી જ પૂર્ણ થયા.' - પૂ. કાણે મહારાજ, નારાયણગાવ.

ગુરુપ્રાપ્તિ અને ગુરુકૃપા થવા માટે શું કરવું ?

તીવ્ર મુમુક્ષુત્વ અથવા ગુરુપ્રાપ્તિની તીવ્ર તાલાવેલી આ એક ગુણને કારણે ગુરુપ્રાપ્તિ જલદી થાય છે અને ગુરુકૃપા સાતત્યથી રહે છે. યુવાનીમાં એકાદ છોકરી આપણને પ્રેમ કરે એ માટે એકાદ યુવાન જે રીતે રાત દિવસ તેનો જ વિચાર મનમાં કર્યા કરે છે અને 'મારે શું કરવાથી તે ખુશ થશે', એ દષ્ટિએ પ્રયત્ન કરે છે. તે જ રીતે એકાદ ગુરુએ આપણને 'પોતાનું' કહેવું, તેમની કૃપા થવા માટે રાત દિવસ એ જ વાતનો વિચાર રાખીને 'મારે શું કરવાથી તેઓ પ્રસન્ન થશે', તે દષ્ટિએ પ્રયત્ન કરવો જરૂરી હોય છે. કળિયુગમાં પહેલાંના ત્રણ યુગ જેટલી ગુરુપ્રાપ્તિ અને ગુરુકૃપા થવી અઘરી નથી. અહીં ધ્યાનમાં લેવા જેવો મુદ્દો એટલે ગુરુકૃપા વગર ગુરુપ્રાપ્તિ થતી નથી. ભવિષ્યકાળમાં થનાર પોતાનો શિષ્ય ગુરુ આગળથી જ જાણતા હોય છે.

ગુરુપ્રાપ્તિ અને ગુરુસેવા

સત્સેવા કરીને જ્યારે સાધકનો સ્તર ૫૫% સુધી વધે ત્યારે એકાદ ઉન્નત, શિષ્ય તરીકે તેનો સ્વીકાર કરે છે.

ગુરુકૃપા સતત જોઈએ

ગુરુપ્રાપ્તિ થયા બાદ અને ગુરુમંત્ર મળ્યા બાદ ગુરુકૃપાની શરૂઆત થાય છે. તેને અખંડ ટકાવવા માટે ગુરુએ કહેલી સાધના જીવનભર સાતત્યથી કરતા રહેવું જરૂરી હોય છે. 卐

ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ ૨૦૦૮ નો લાભ લેવા માટે ઇચ્છા ધરાવતા હિતચિંતક, શ્રદ્ધાળુઓએ સંપર્ક કરવો !

દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ સનાતન સંસ્થા દ્વારા દેશ-વિદેશમાં અનેક સ્થાનો પર ગુરુપૂર્ણિમા મહોત્સવ ઊજવવામાં આવશે. ગુરુપૂર્ણિમાના અવસર પર સેવા અને ત્યાગ કરવાથી ગુરુતત્ત્વનો ૧૦૦૦ ગણો લાભ થાય છે. યોગદાન આપવા માટે ઈચ્છુકોએ પોતાના નજીકના કેંદ્ર સાથે સંપર્ક કરવો. સંપર્ક માટેના સરનામા પાનું ૨ પર છે.